

COL·LECCIÓ CAPARRÓS

Barcelona, 1943 - 2018

FILMOTECA DE CATALUNYA

Àrea de Documentació – Biblioteca de Cinema

Taula de continguts

1. Descripció de la Col·lecció Caparrós	3
2. Inventari	7

1. Descripció de la Col·lecció Caparrós

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència:	CAT XXX BCN Filmoteca de Catalunya Caparrós LL162
Nivell de descripció:	Col·lecció
Títol:	Col·lecció Caparrós
Data:	Dates de creació: 1936
Volum i suport:	1 moneda

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor: José María Caparrós Lera

Història del productor:

Josep Maria Caparrós i Lera (Barcelona, 28 de desembre de 1943 – 18 de març de 2018) historiador i crític.

Antic membre del *Cineclub Monterols* de Barcelona, el 1965 s'inicià com a crític en la revista *Pantallas y Escenarios* i el 1972 s'incorporà a l'equip de redacció de *Cinestudio*. La seva tasca més coneguda la desenvolupà en el setmanari *Mundo* com a crític titular (1967-78). El 1978, quan tancà la publicació entrà al *Departament d'Història de l'Art de la Universitat de Barcelona*, on col·laborà amb Miquel Porter i Moix, el seu primer mestre. El 1980 defensà la seva tesi doctoral sobre el cinema argumental de la República i la guerra civil que es publicà amb el títol '*Arte y política en el cine de la República (1931-1939)*'. Més tard guanyà per oposició la plaça de professor titular al *Departament d'Història Contemporània*, on s'especialitzà en les relacions entre la història i el cinema. En aquell període fou nomenat sotspresident de la *Internacional Association for Media and History* d'Oxford. El 1983 fundà el *Centre d'Investigacions Film-Història*, del qual fou el director, i edità i dirigí la revista de recerca *Film-Història* (1991, i des del 2001 via digital amb el títol Filmhistoria Online).

Fou un dels més prolífics historiadors de cinema a l'Estat espanyol, amb obres com ara '*El cine de los años 70*' (1976); '*El cine republicano español (1931-1939)*' (1977); '*Petita història del cinema de la Generalitat (1932-1939)*' (amb Ramon Biadiu, 1978); '*El cine, padres y adolescentes*' (1978), premi nacional del *I Certamen de Cinema Didàctic*; '*El cine político visto después del franquismo*' (1978); '*Travelling por el cine contemporáneo*' (1981); '*El cine español bajo el régimen de Franco (1936-1975)*' (1983); '*The Spanish cinema: an historical approach*' (amb Rafael de España, 1987); '*El cinema educatiu i la seva incidència a Catalunya (Dels orígens a 1939)*' (amb Buenaventura Delgado i Josep Carner-

Ribalta, 1988); *'Introducción a la historia del arte cinematográfico'* (1990); *'El cine español de la democracia. De la muerte de Franco al "cambio" socialista (1975-1989)'* (1992); *'100 grandes directores de cine'* (1994); *'100 películas sobre historia contemporánea'* (1997); *'Historia crítica del cine español'* (1999); *'El cine de nuestros días (1994-1998)'* (1999); *'Cinema y vanguardismo. "Documentos Cinematográficos" y Cineclub Monterols (1951-1966)'* (2000); *'El cine de fin de milenio (1999-2000)'* (2001); *'La Pantalla Popular. El cine español durante el Gobierno de la derecha'* (2005); *'Historia del cine español'* (2007); *'El cine español durante el Gobierno de Zapatero'* (2017); *'El pasado como presente'* (2017) i *'Las películas que vio Franco'* (2018), escrit conjuntament amb Magí Crusells, entre altres. Fou també autor de *'Breve historia del cine europeo'* (2002), *'Breve historia del cine americano. De Edison a Spielberg'* (2002), *'La cuestión irlandesa y el IRA: una visión a través del cine'* (2003) i *'Historia del cine mundial'* (2009) i editor de *'El cine en Cataluña. Una aproximación histórica'* (1993) i *'Cine español. Una historia por autonomías'* (1996-98).

Extret de: Grup Enciclopèdia. Josep Maria Caparrós i Lera. Enciclopèdia.cat, el teu portal del coneixement [en línia]. [Consulta: 6 de febrer de 2026]. Disponible a: <<https://www.enciclopedia.cat/diccionari-del-cinema-a-catalunya/josep-maria-caparros-i-lera>>.

Història arxivística:

Dades arxivístiques desconegudes.

Dades sobre l'ingrés:

El març de 2021, el Centre de Conservació i Restauració de la Filmoteca de Catalunya (2CR) ens va fer arribar una moneda que Josep Maria Caparrós els havia lliurat l'abril de 2004, juntament amb dues bobines en 9,5 mm del film *El caos* (1936, Ricard Gascón) i una del film *Leit motiv* (1934, Francesc Gibert).

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut:

La part de la col·lecció que disposem a la biblioteca conté únicament una moneda atorgada al film *'El caos'* durant el V Concurs català de cinema amateur organitzat per la secció de cinema del Centre Excursionista de Catalunya el 1936.

Per la qual cosa és una important font d'informació per a l'estudi dels concursos de cinema amateur i dels premis atorgats en aquest àmbit a Catalunya durant la dècada de 1930, així com per a l'estudi del Centre Excursionista de Catalunya.

Sistema d'organització:

Degut a les dimensions del fons i la tipologia dels documents no s'ha creat cap sistema d'organització.

Informació sobre avaluació i tria:

No s'ha realitzat cap actuació d'avaluació i tria.

Incrementos: No es preveuen.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés:

Documentació de lliure accés amb finalitat d'investigació. Per consultar la documentació, serà necessari visitar la biblioteca amb petició prèvia dels documents i cita concertada.

Condicions de reproducció:

La reproducció de documents s'ha de dur a terme d'acord amb les normes de la Biblioteca del Cinema.

Llengües i escriptures dels documents:

No aplicable. Fons sense presència d'escriptura.

Característiques físiques i requeriments tècnics:

En general, la documentació presenta un bon estat de conservació.

Instruments de descripció:

S'han confeccionat dos instruments de descripció: la fitxa NODAC i un inventari d'unitats documentals simples.

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Documentació relacionada:

La biblioteca de la FilmoTeca disposa del també dels subfons **LL/4 Centre Excursionista de Catalunya** amb documentació sobre els concursos que organitzava l'entitat.

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data(es): Laura Jurado, febrer de 2026.

Fonts:

- La pròpia unitat de descripció.
- Grup Enciclopèdia. *Josep Maria Caparrós i Lera*. Enciclopèdia.cat, el teu portal del coneixement [en línia]. [Consulta: 6 de febrer de 2026]. Disponible a: <<https://www.enciclopedia.cat/diccionari-del-cinema-a-catalunya/josep-maria-caparros-i-lera>>.

Regles o convencions:

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2006.

2. Inventari

Contingut	Data	Topogràfic
Moneda atorgada al film amateur 'El caos' (1936) de Ricard Gascón durant el V Concurs català de cinema amateur organitzat per la secció de cinema del Centre Excursionista de Catalunya el 1936	1936	LL162